

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban dírtól:
Egy évre 18.-os
Három évre 48.-os
Egy évre 20.-os
Három évre 60.-os
Egy évre 20.-os
Három évre 60.-os
Egy évre 20.-os
Három évre 60.-os
Egy évre 20.-os
Három évre 60.-os

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivételként
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 8.
A szerkesztőség kizárólag
adására vagy megőrzésére
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalában intézendők.

XIII. évfolyam 115. szám.

Nagyvárad

Szombat, 1917 május 19.

Feladtuk a Kuk magaslatot.

Keleti és délkeleti harcok. Budapest, május 18. (Hivatalos.) Különös esemény nem volt.

Olasz harcok. Budapest, május 18. (Hivatalos.) Az Isonzó-csata tart. Plavától délkeletre a Kuk magaslatot tegnap reggel két napig váltakozó és legnagyobb elkeseredéssel vívott harcok után feladtuk. Csapatunk néhány száz méternyire a hegytől keletre szilárdan elhelyezkedtek. Görz vidékén egész napon át feltűnő nyugalom uralkodott. A sötétség beálta után az ellenség minden tüzérségi tűz előkészítése mellőzésével árkaikból sűrű tömegekben előre tartott.

Minden arra irányuló fáradozása, hogy vonalainkban megvesse lábát, meghiusult hidegvérű csapataink derék védekezésén. Ma reggel az ellenség a Monte Santó ellen erős előretörést vitt véghez, de a védők közel harcban visszavetették. A gyalogsági harcok kezdete óta több, mint 3000 foglyot szállítottunk be. A Flits és a Plocken vidékén valamint Déltiroiban fokozódott az olasz ágyuk tüze. Höfer.

Csak ezután kezdődik az olasz offenzíva.

Budapest május 18. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Zeitsung jelentik Genfből: Az olasz offenzíva sikertelensége nagy kedvetlenséget idézett elő francia irányadó körökben. A francia lapok azt írják, hogy ami eddig történt, csak bevezetése az igazi olasz offenzívának, mely a magyaroszlák offenzíva tavalyi offenzíva évfordulójának második napján fog kezdődni. (A mi offenzívánk 1916. május 15-én kezdődött.)

A német kancellár találkozása Czerninnek.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Bethmann Hollweg birodalmi kancellár Zimmermann külügyi osztályfőnökkel a német nagy főhadiszállásra utazott, hogy Czernin gróf közös külügyminiszterrel találkozzék, ki már előbb érkezett a főhadiszállásra.

Miljukov lemondott.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Az ideiglenes kormány éjjeli ülésén bejelentette Miljukov külügyminiszter, hogy beadja lemondását és végképen kilép a kormányból. Lemonadásának oka az, hogy a kabinet átalakításának kérdésében közte és a kormány többi tagja között véleménykülönbség merült föl. A kormány tagjai ezután azt a kérdést tárgyalták, hogy a miniszterelnök

elvéllalja-e a külügyminisztérium vezetését. Lvov herceg ezt határozottan visszautasította és kijelentette, hogy semmi kedve sincs ennek a tárcának az elvállalására, inkább a belügyi tárcát vállalja el. Ezután a kormány tagjainak többsége arra a gondolatra jutott, hogy a külügyek vezetését Terescsenko pénzügyminiszterre bizza. Kerenski igazságügyminisztert kinevezték tengerészeti és hadügyminiszterré.

Boullecourt falut a németek kiürítették

Berlin, május 18. A nagyfőhadiszállás jelentik:

Bugatti harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregportja. Az Arras harcvonalon a Scarpe két oldalán ismét fokozódott a tüzérségi tűz. A Gavosill—trasnesi út mentén éjszakai után előretörő angol támadást közelharcban visszavertük.

Boullecourt egykori falunak romjait az ellenség behatása nélkül parancsra kiürítették. Az ellenség csak 24 órával később helyezkedett el a faluban.

Az angolok részleges támadásai meghiusultak.

A német trónörökös hadseregportja. Az Aisne—Champsnel harcvonalon a látási viszonyok javultával a tüzérségi tevékenység újra élénkebb volt. Különösen a Chenin de Dames magaslatán és Prosenesnél, Braunel-létől északra és Braunnál a tüzelés fokozása után következő részleges támadásokat mind visszavertük. Ugyancsak eredménytelen maradt az ellenségnek a 108-as magaslat ellen Chapiqueultól északra intézett előretörése.

A La Royere majortól keletre két századunk, mely berliniekből és brandenburgiakból áll, rohammal elfoglalt egy magaslatot, amelyet a franciák a május 5-eki harcokban szálltak meg és több mint 150 emberből álló legénységet elfogtak.

Keleti harcok.

Néhány helyen felújuló tüzérségi tevékenységtől eltekintve nem volt jelentős esemény.

Sarrail támadását visszaverték.

Macedóniai front.

A Csorna hajlásban az ellenség tegnap új kudarcot rendezett. A 6 napos tüzérségi előkészítés után Makukov két oldalán megindult erős támadásokat kivétel nélkül visszavertük. A harcban résztvett német csapa-

tok közül különösen keletporoszországi és sziléziai zászlóaljok, valamint gárdalőrészek tüntették ki magukat.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Védőháló sikere a tengeralattjáróval szemben.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A bécsi Zeitschrift jelentik Genfből:

Az U. 36. német tengeralattjáró beleakadt a virginiai Newport kikötő acél védőhálójába. A legénységet internálták.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A Wolff ügynökség jelenti: Nyugaton szorványosan élénk harci tevékenység volt.

A városok kongresszusa Budapesten.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, május 18.

A magyarországi városok kongresszusának ma tartott központi választmányi ülésén Bárczy István eszékesfővárosi polgármester elnökölt. Bárczy István rövid beszéddel megnyitva az ülést, Harrer Ferenc főtitkár terjesztette elő a határozati javaslatot, mely főbb vonásaiban a következő:

Kívánja a kongresszus, hogy a városok háborús kiadásait az állam térítse meg. Kívánja az egyes iparágak, főképen az építő ipar fellendítését, — a fogyasztók kielégítését elégséges és olcsó élelemmel. Kívánja az országos politikában a nép uralmát a törvényhozás és a közelet minden terén. Egyszerű, gyors közigazgatást, jól fizetett és hozzáértő tisztviselőkkel. A termelés fokozását, nagyarányú beruházásokat az állami élet egész vonalán. Továbbá minden feltétel megteremtését, hogy minél több ember születésén, akik pedig megmaradtak, azok emberregeesen élhessenek és boldogulhassanak.

Az ülés nagy tetszéssel fogadta a határozati javaslatot.

Ezután Bárczy István mondott hosszabb beszédet. Utal arra, hogy miért tartják szükségesnek az országban a városok szervezését. Nem akarnak külön országos pártot alakítani, csak a városokat akarják társadalmi és politikai sulyhoz juttatni.

Az ezután kifejlődött vitában részt vett Lukács Odón nagyváradi helyettes polgármester is. A hitel centralizációjának szükségét hangsúlyozta s annak szükségét, hogy a hitelszerzés megkönnyíthessék. A polgárság tömörítésének egészséges gondolatát tartja szükségesnek.

Hander Adorján miskolci polgármester felszólalása után dr. Medvigy Gábor nagyváradi ügyvéd szólalt fel. Azt szeretné, ha a politikai kérdéseket a tömörülés egyetemesen valószínűsítaná meg. Márkus Miksa Vázsonyival polemizált, majd Polónyi Géza felszólalása után Harrer Ferencet a kongresszus alelnökévé, Lukács Odón polgármesterhelyettesét főtitkárrá választották. Ezzel az ülés véget ért.

Az orosz hadsereg lelkesedik Kerenskiért.

Szükséges a koalíció megalakítása.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Május 8-án a különböző frontok parancsnokai Pétervárra érkeztek, hogy jelentést tegyenek a helyzetről és a hadsereg hangulatáról. A parancsnokok a koalíciós kormány megalakítását szükségesnek tartották. Kerenski kinevezését a hadsereg lelkesedéssel fogadta, mert az új miniszter nagyon népszerű.

Az orosz miniszterválság nincs megoldva.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti május 17-én éjjel 11 órakor: az eddig bekövetkezett miniszterváltozások nem oldották meg az orosz miniszterválságot.

A Távirati Ügynökség jelenti: Az orosz ideiglenes kormány a дума végrehajtó bizottságával és a munkás- és katonatanácsal együttes ülést tartott, melyen Lvov herceg miniszterelnök nyilatkozatot olvasott fel, melynek 8. pontjában ez foglaltatik: a kormány ragaszkodik a kártérítés és annexió nélküli békéhez a népek azon joga alapján, hogy jövő sorsuk felől maguk határozzanak.

Szocialista lap a német kancellár ellen.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Worwärts írja: Az orosz kormány újjaalakításával az orosz munkás- és katona-tanács félre nem érthető, tiszta nyelven beszélt. Rövidesen minden kormány, ellenséges és szövetséges azon válság elé kerül, hogy kész-e a hódítás és kárpótlás nélküli békére? Ezen kérdés elől nem lehet kitérni, felelni kell akár igenrel, akár nemmel. A legközelebbi interpellációt a kancellárhoz nem német, hanem orosz részről fogják intézni s azoktól a kancellár aligha fogja a választ megtagadni.

Francia lapok Oroszország árulásáról beszélnek.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Berából jelentik: A francia lapok még nem tudnak Miljukov visszalépéséről. Azt írják, hogy Oroszország megtette az első lépést, melyel elvált szövetségeseitől.

A Temps írja: Kétséges, hogy Oroszország teljesíti-e kötelezettségét szövetségeseivel szemben. Az orosz nép harctéri műveleteivel az ellenséget nagy katonai előnyökhöz juttatja. Ha Oroszország nem ragad meg minden kezdeményezést, árulást követ el szövetségeseivel szemben.

Az új orosz koalíciós miniszterium.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A kormány és a demokratikus pártok megegyezése után a kormány következőképp alakult meg: Lvov herceg miniszterelnök, belügyminiszter, Terescsenko külügy, Konovalov kereskedelem és ipar, Godnov államellenőr, Gobelev szocialista közmunka, Perevarden ügyvéd igazságügy, Sternov szocialista földművelésügyi, Plevanov nemzetipárti élelmezési miniszter, Kerenski hadügyi és tengerészeti, Singarev pénzügyminiszter, Cserebelli postaügy, Petrasov közlekedésügyi, Panlukov közoktatásügyi miniszter.

Az új orosz külügyminiszter háborús párti.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Az új orosz külügyminiszter, Terescsenko jelenleg 30 éves s egyike Oroszország leggazdagabb mágnásainak. Legutóbb Moszkvában tartott felolvasása alkalmával a háború folytatásának szükségességéről beszélt.

Elkeseredett olasz támadások.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) A Sajtóhadiszállásról jelentik:

A Plava és a Filppach frontrésztelken az elkeseredett ellenséges támadások seholsem tudtak sikert elérni.

Nagyváradai kereskedők

ádrágítóknak adtak portékát.

Miért nem kaptunk tavaly cipőt?

A harmadik háborús esztendőben, tavaly nyáron a Siófok kávéháza bement egy Renner nevű ember s azt kérdezte az ott lézengő ádrágítóktól, naplopóktól és semmirekellőktől, hogy:

— Nem tudnak-e valakit, aki divatárakat venne jó haszonra?

Weisz József, akinek felesége a Teleki-téren szibárus engedéllyel dolgozik, jelentkezett s felkeresték Weisz József kávéházának apját, Kaufer Izidort, aki hajlandó volt a vásárlásra pénzt adni, ha lehet valamit keresni rajta. Míután biztosították, hogy igen, Kaufer 10,000 koronát vett fel egy asztaltársaságtól, s Váradi Weisz József és Deutsch Zsigmond társaságában lejöttek „nach Grosswaiden”. Nagyváradon azonban az üzlet nem sikerült s itt tétlenül lézengtek, amikor tudomására jötték, hogy Kramer Áron nagyváradai kereskedőnél van darabárú. Odasiettek s vettek Kramer-től 821 darab férfinget, darabját 4 koronájával, 144 tucat gallért, tucatját 4 koronájával, 7000 méter barchet, méterjét 3 korona 10 fillérjével.

Később felkereste őket Leitner László nagyváradai kereskedő Moskovits nevű üzletvevője s egy cipőt vitt mintául. A cipőket is megvásárolták, 627 pár cipőt 18200 koronáért. Azután Sajószentpéterre mentek s ott Adler Józseftől egy divatárakat vásároltak 12000 koronáért.

Minden tavaly nyáron volt, amikor a közpóztály és a munkásság fogcsikorgatva fizette a 50—70 koronás árakat a cipőkért, 8—12 koronát az ingekért, 1 korona 60 fillért egy gallért s 10 koronát a barchet méterjéért. És ugyanakkor Leitner László nagyváradai kereskedő a háborús nyomorúságok harmadik esztendejében elad egy alkalmi ádrágító társaságnak

gyermekcipőt 18,
fiúcipőt 20,
férficipőt 24—25

koronáért,

Kramer József pedig

inget 3-20
gallért 0-34
barchet méterjét 3-10

fillérért.

A következő kérdéseink vannak Leitner és Kramer urakhoz:

Tudják ezek az urak, hogy háborús válság, szomorúság, szükség s hogy egymáson segíteni kell?

Tudták-e ezek a kereskedők, hogy kötelességük a közpóztálynak méltányos áron adni árukat, hiszen nélkülül hatóságilag be kellett volna csukadni üzleteiket?

Miért adták tehát oda ádrágítás céljaira a cipőket és a többi árukat, a mikor tudták, hogy ezek a vásárlók nem jobban járnak?

Fájt volna nekik ugyanezért az árért, amit ezek fizettek, Nagyváradon a közpóztály és intelligens családok gyermekeinek és

férfiaknak kiadni a birtokukban levő szükségleti cikkeket? Hát ezek az urak idegenek itt nálunk, hogy nem veszik észre, mennyire helytelen, amit cselekedtek, amikor mint nagyváradai kereskedők, ahelyett, hogy az itteni szükségletet fedezték volna, Budapestre adták nagyban árukat s elvonták a helyi piacon, ahol s amelyből élnek, az árukat.

Mit mondott az a német főtisztviselő a kereskedőkről s a Pofsdamer Platzról?

*

A fentjelzett négy budapesti ember ádrágító visszaélés vétségével terhelten került a nagyváradai törvényszéknek Ember Géza táblabíró elnöklésével itélkező tanácsa elé. A védelmet Weisz Ödön és Hirsch Leo dr (Budapesti) látták el.

Kaufer Izidor nyugalmazott kávézó-főnököt az ügyvéttel állott a bíróság elé. Ő adta a pénzt a nagyváradai vásárlásokra, amelyekben résztvett. Nem nyert, állítása szerint befizetett az üzletre 1400 koronát. A bolmit István ut. 31. alatt adták el Budapestben. Az Adler féle divatárakon nyertek, eladták 21 000 koronáért.

Etből ő kapott 300 koronát, mert a kávéházban helyettesítette Weisz Józsefet, míg az Sajószentpéteren járt. Ő Kolomácban született, most magánzó, pincemester volt.

— Volt büntetve? kérdi az elnök.

— Nem.

— Hát akkor miért tiltották el a szerencsejátékot a kávéházában?

Végül beismeri, hogy tiltott szerencsejáték miatt már megbüntették.

Weisz József ügyallai születési kávézó elmondja, hogy rosszul ment a Siófok kávéház, ez téli üzlet s nyáron nem ment. Elhúzóltak tehát árut vásárolni. Veszítettek is. A barchetet a szeparéba tették.

Váradi-Weisz József kereskedelmi ügynök, szarolás vétsége miatt büntetve volt hasonlókép vall.

Deutsch Zsigmond, a Deutsch Zs. és társaság cégvezetője, sikasztásért büntetett, eladja, hogy 15000 koronát tettek össze a vásárlásra, Kaufer finanszírozta az üzletet, Weisz József segítette letörni az árat és pakolt, ezért kapott részt.

Kramer József és Leitner László tanúk elmondják az eladás történetét.

Kaufer Izidor kereskedő eladta, hogy a vádlottak tőle 821 inget darabonként 4 koronáért, 140 tucat gallért, tucatját 4 koronáért s 7000 méter barchetet méterenként 3-20 koronáért vettek.

Leitner László kereskedőt hallgatták még ki. Elmondta, hogy 18000 koronáért cipőt adott el a vádlottaknak. 78 pár gyermekcipőt 18 koronájával, 50 pár selym gombos cipőt 20 koronájával, 178 pár selym cipőt 19-50 koronájával, 121 pár férfi cipőt 25 koronájával, 81 pár hasított bőr cipőt 24 koronájával, 25 pár cugos cipőt 24 koronájával.

Medvigy István királyi ügyész vádat emel ellenük, mert közszükségleti cikkeket engedély nélkül saját szükségletüket meghaladó mértékben beszeresnek, eladták. Ez tipikus ádrágítási eset, mikor budapestiek vidékre jönnek.

Védők védőbeszédet után a törvényszék vétkesnek mondta ki a vádlottakat s 200—200 korona pénzküntetésre ítélte. Jegyző: Lenkey Árpád dr.

Panaszok a nullás liszt kiszolgáltatása ellen.

A nagyváradai pékek és más liszttel dolgozó iparosok körében sokat panaszkodnak a városi élelmezési ügyosztály állítólagos eljárása ellen.

A panasz az, hogy nem egyformán járnak el a pékiparosokkal szemben. Egyeseket túlságosan kegyesen kezelnek, míg más iparosokkal pedig nagyon is szigorúan és szűkmarkúan járnak el. Ennek tudható be az a már sokszor felemlített anomália, hogy amíg egyik-másik péknél állandóan nemcsak kapható fehér kenyér, hanem önzölden van mindig különféle finom kalács és sütemény, míg más pékek napokig nem kapnak nullás lisztet s így nem képesek fehérkenyert készíteni.

Továbbá egyeseknek az u. n. tojásos percek készítésére szolgáltat ki hétről hétre nagyobb mennyiségű nullás lisztet a város, de azt senki sem ellenőrzi, hogy ezek a valóságban mire használják fel a kiadott nullás lisztet.

Arra sem ügyel fel senki, hogy a drágán forgalomba hozott tojásos perccel tojással készítik-e, vagy mindenféle tojáspótlóval készítve hozzák forgalomba.

Eppen a napokban állapították meg hivatalosan a fővárosban, hogy a különféle tojáspótló szerek nemcsak értéktelen vegyületek, amelyeknek semmi tápértékük nincsen, de azok egy része egyenesen egészségtelen összetételű.

A múltkor megemlékeztünk arról, hogy a gombamódra felzsapodott bodegákban halommal áll a különféle szagot adó kalács, kerek zsemlye és más hasonló fehér sütemény. Tudomásunk van róla, hogy ottkünk megjelenése után a rendőrség lefogott pár száz darab ilyen süteményt a bodegákban, de a visszaélés azért nem szűnt meg. Sőt azóta, — mint a Teleki utcai bodegák példája mutatja — még tömegesebben díszlenek a fehér, felfehér stb. sütemények a kirakatokban. Állítólag ezek is nagyrészt a kenyérnek, tojásos perccnek stb. kiadott nullás lisztből kerülnek ki.

Ugy látszik, hogy ezeknek a panaszoknak, legalább részben, van alapjuk. Baj van valahol. Hogy hol, azt az élelmezés vezetőinek kellene kikutatnia, mert azt nem tétlenességgel felőlük, hogy az ő tudtukkal történének személyválogatások iparosok és iparosok között, s az ő tudtukkal jutnának illetéktelenek nullás lisztet, amelyet azonban visszaélésre használnak fel.

Ha ezután sem szűnnek meg ezek a visszaélések, mi kutadjuk fel a dolgok mi-
ben állását s azt minden kimélet és tartózkodás nélkül hozzuk nyilvánosságra. Akkor megtudja a közönség is, mennyiben igazak a panaszok s hogy kik és milyen címen, miért kapnak nagyobb mennyiségben nullás lisztet.

* **Elváltatok** negatív Retusolást darab szám szerint. Cím a kiadóhivatalban.

* **„Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagban a törvényszéki vegyeleltanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 18—02.

A hadikölcsönt propagáló bizottság.

A VI. hadikölcsön propagálását intéző bizottság megalakította az Ujváros városrészre nézve is a körzeti bizottságokat. A központi iroda, ahol a központi bizottságok működése lesz nyilvántartva, hétfőn kezdi meg működését. Ugyancsak a központi irodában gondoskodás történik a hadikölcsönjegyzésben résztvevő egyének nyilvántartásáról és a körzeti bizottság tagjai itt nyerhetnek tájékoztatást az aktív minden egyes részletről, a központi iroda lesz hivatalos a hadikölcsönjegyzésben eddig még részt nem vett egyének jegyzését felvenni és azt az illetők kívánsága szerinti pénzügyhatóságokhoz eljuttatni.

Az intéző bizottság a város polgárságához hű levelet intéz, a melyben felkéri az illetőket, hogy a VI. hadikölcsönre jegyzéseiket a nyilvántartás megkönnyítése végett jelentésük be és amennyiben még nem jegyeztek volna, úgy ezen hazafias kötelezettségüket megtenni el ne mulasszák.

Az intéző bizottság működése igen sikeresnek ígérkezik, amennyiben eddig több mint 150.000 korona jegyzést eszközöltek a központi iroda vezetőjénél. A jegyzésben résztvevő egyének névsora holnap lesz közzéteve.

A körzeti bizottságok tagjai a következők:

A Szent László téri körzeti bizottság: Miháfi Jenő elnökléte alatt: Balla József, Csillér Imre, Csatóry József, Fuchs Jakab, Kálmán Sándor, Kalandi János, Pántya Péter és Wiener Jenő.

A Nagy-Telky, Pével- és Körös utcai körzeti bizottság: dr. Sarkadi Lajos elnökléte alatt: Csar János, dr. Erdős Adolf, dr. Ertler Mór, Hirschmann Ede, Hirschmann Fülöp, Hifl Ádám, Jula Márton, dr. Konrad Béla, Lukács Gyula, Morgenstern Ferenc, Mönus Sándor, dr. Nemes Aron, Sulyok István, Schuller mérnök, Sinka László, Tátray Sándor, Weinraub Mór.

Kapucinus-u., Zöldfa u. és Kossuth Lajos utcai körzeti bizottság Leitner Márton elnökléte alatt: Bröder Jenő, Bröder Armin, Dénes Odön, Deutsch Ignác, Diamandi József, Jónás Andor, Kohn Dávid, Lichtmann Miksa, dr. Langyel Zsigmond, Munk Mór, Mertz János, Markovits Hermann, Oláh Ferenc, Pollák Pál, Sebastyán Lajos, Spitzer Ede, Spitzer Béla, Schönberger Armin.

A Bóthy Odön-, Nyárfa-, Magyar- és Vitéz utca, valamint a Kútvárosi körzeti bizottság Farkas István elnökléte alatt: Balogh Döme ifj., Divald László, Galberg Manó, Horváth Géza, Klein Dániel, Kohn József, Lefkovits Mór, Lédig Miklós, Morgenstern Ferenc, Nagy Lajos, Orbán Ferenc, Reiner Sándor, Sándor Ábrahám, dr. Szán Flórián, Urán Mihály, Weisz Ábrahám.

Nagypiac téri körzeti bizottság Schwartz Soma elnökléte alatt: Andrányi Gusztáv, Freifeld Mór, Garó Zsigmond, Krausz Samu, dr. Kádár Elek, Róthbart Bernát, Róthbart Adolf Ede, Schwartz Hermann U. Mann Miklós, Weimann Béla, Wallerstein Dávid, Zuckermann Salamon.

Szacsavay u., Rutikovszky-ut, Vámbház-utca és Mezey Mihály utcai körzeti bizottság Csaplódy Jermiás elnökléte alatt: Bezzád Aldert, Berger Lajos, Csanda Endre, Grósz Jakab, Heller Albert, Kovács Kálmán, Mándi Rzsó, Margitay Samu, Neumann József, Pankolics Károly, Sántó Dezső, Weinberger Lajos, Vinkler Sándor.

Felkérés a VI. hadikölcsön propagálására

érdekében szervezett központi intéző iroda tagjait, hogy a teadik megbeszélésé előlából folyó hó 19-én, azambaton délután 5 órakor hivatalos helyiségben városi háza földszint 32 szám alatt felkeresni sziveskedjenek.

Juricskay Barna,
pénz- és adóügyi tanácsos.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet, mint a VI. hadikölcsönjegyzésre a pénzügyminisztérium által kijelölt nyilvános aláírási hely, hadikölcsönjegyzéseket úgy tagjaitól, mint másoktól elfogad. Hadikölcsönjegyzések heti befizetések után is törleszthetők. Részletes feltételek a Hitelszövetkezet helyiségében naponta d. u. 3-5-ig megtudhatók. Vidéki jegyzéseket is elfogadnak.

Gróf László üdvözlőlevele a Szigligeti-színház tagjaihoz.

Kilenc hónapig jött a levél Szibériából.

Rendkívül érdekes sorokat hozott a posta a napokban a Szigligeti színház művész személyzetének. A levélboríték gépirással van megjelölve:

Szigligeti Színház művész személyzetének
Nagyvárad.

Hungary.

Rajta öt darab 1 centes amerikai bélyeg, francia katonai censura, magyar katonai cenzura bélyegzője. „Hadijog alapján felbontott” és újra lezárított a levél magyar és francia kezek által, de végre kétszeres felbontás, leragasztás, átvizsgálás után megérkezett — kilenc hónappal keltezése után. Gróf László, a Szigligeti színháznak orosz hadifogságban elnyúló tagja írta a levelet Szibériából múlt év szept. 1-én. Szól pedig a levél következőképpen:

A Szigligeti színház művészszemélyzetének
Nagyvárad.

Kedveseim!

Nagy örömmel fogadtam a hírt, hogy ma tarjátok első előadásotokat. Örömmre szolgál az a tudat, hogy a megpróbáltatások a nehéz napjaiban van egy lelkes gárda, amely harsány kacagással röpti maga után Theopis kordáját és elnémítja utjában az anyák sikoltó jajgatását, felszárítja az özvegyek és árvák könnyeit.

Szíveimből sajnálom, hogy nem lehetek köztetek, nem dolgozhatom veletek. A lelkem azonban ott van! . . . Az én szívem is nagyot dobban, amikor a rivalda kigyullad, az én lelkem is a Tiattal együtt ujjong, amikor az első taps felhallatszik.

Sok szerencsét és sikert kívánok!
Szeretettel köszönt Benneteket.

Gróf Laci.

Szibéria, 1916 szeptember 1.

A levél egy Kínába rekedt magyar ember, Komor Pál közvetítésével jutott Nagyváradra; a boríték gépirásos címzése és a jellegzetes kínai boríték is erre vallanak. Komor Pál a mi tiszteletkülönítményünkkel rekedt Kínában, most magyar-oroszrak segítő egyesület elnöke, a ki Szibériában szenvedő hadifogoly katonáink során is sokat segített.

Tíz zsák paszulyból árdragítás.

Egy három gyermekes és egy négy gyermekes vasutas állott tegnap dr. Ember Géza elnöklésével itélkező ötös tanács előtt árdragítás vétege miatt, mert tavaly Erlsindon árszerevással 10 zsák paszulyt engedély nélkül és azt el akarták adni a többi vasutasnak.

Vádoltak belamérték, hogy literenkint 66 fillérért vették a paszulyt s 70 fillérrel akarták eladni, mert nagy a családjuk 56 koronából képtelenek megélni egy hónapon át hatodmagukkal.

A paszulyba közel 600 koronát fektettek be a szét akarták osztani a „köztársaság között”. A paszulyt a rendőrség lefoglalta.

Olasz Béla dr. védő hangsúlyozta, hogy nem ilyen esetekre hosták az árdragítási törvényt, mert ezek a maguk és a kollégáik részére vásároltak, hanem a 100-200 százalékkal dolgozó családok ellen. A vádlottak a vasutas köztársaságra hívtakoztak, csakugyan ott az egyik krumplit szeres, a másik tengerit, a harmadik babot. Enyhe ítéletet kér a vádlottakra.

A bíróság 30 korona fős és 10 korona mellékbüntetésre ítélte a két vasutasat, a paszulyt az országos Köszöletmezési Hivatalnak adja ki. Az ügyész, Medvigy István felebebezett. Jegyző Lenkey Árpád dr. volt.

Arany-ünnepély.

A premontrei főgimnáziumban

A nagyvárad premontrei főgimnázium vasárnap, május hó 20-án hazánk legnagyobb epikus költőjének Arany Jánosnak, Bihar megye halhatatlan szülőföldjének századik évfordulója alkalmából ünnepélyt rendez. A szép ünnepély műsora a következők:

1. Himnusz éneklés az ifjuság énekkara.
2. Megnyitó beszéd, mondja Szatka L. Odön, igazgató.
3. Flémnek, költemény szavalja Almásy Béla VII. o. t. 4. Zongoraszáv. Olomósy Juliska.
5. Ünnepi beszéd, mondja Kende János, prae. tanár.
6. Arany dalok, éneklés Schönberger Emy VII. o. t. 7. Hegedűszó. Schönfeld Miklós VI. o. t. 8. Tengerihátság, költemény, szavalja Huezár Ákos VII. o. t. 9. Lavotta első szerepe, hegedű előadja Huszár Ákos VII. o. t. 10. Eötvös Onkópkör évzáró jelentése. Nagy László.
11. Szózat, éneklés az ifjuság énekkara. Az ünnepély az Orsolya-zárda dísztermében délelőtt 11 órakor kezdődik. A közönséget szivesen látja a főgimnázium tanártestülete.

Az iparos tanonciskolában. A nagyvárad iparos tanonciskola ifjusági egyesülete május hó 20-án d. u. 3 órakor a Tanoncotthon helyiségében Arany János emlékének szentelt évzáró ünnepélyt tart.

Az ünnepély programja: 1. Hymnus: Éneklés a tagok. 2. Megnyitó: Tartja Szűcs Izó igazgató. 3. Elnöki beszéd. Toldi Ismeretese. Tartja: Mikussay József tanárelnök. 4. Nyauka huszár. Arany Jánostól. Szavalja Nemes I., Halász I. 5. Arany Jánosról beszéd Deák Ferenc tanuló. 6. A tudós macskája Arany Jánostól. Szavalja Tezm Lajos. 7. Csillagok útján. Hangol S. től. Szavalja Jászberényi Béla. 8. Csak egy ójszakára. Gyóni Gézától. Szavalja Balázs József. 9. A potya jegy. Monológ. Előadja Vlasztssek János. 10. A véa honvöd alma. Szinderab. Előadja: Nemes István, Argyelán László, Goldstein Béla, Varga Károly, Jambusz

Venczel, Bihary József, Tamás Lajos, Szentandrassy Kálmán, Máthá János, Frajna Ferenc, Moldoványi Tivadár, Szegő Andor, Halász István, Tárcsa Péter és Bányai Lajos tagok. 11. A goromba házmester. Tréfás dialóg. Előadók: Jászberényi Béla és Varga Károly. 12. Zárószó és a jutalmak kiosztása. 13. Szózat.

Perczel Adolf dr. karikatúrája.

Perczel Adolf dr. beszéli:

— Karikatúrám elkészítette Major Henrik s kiállította. Nem volt ellene kifogásom, bár nem rendeltem meg. Mikor azonban az Új Nagyvásáriban elolvastam Major mondjuk nagyon anyhén: önérettultengésben szenvedő nyilatkozatát, hogy nem nagyon fizetik a 20 koronátat s ezért lessz nálja a nagyváradiakat, álltam attól a féltől, hogy megvásároljam a saját karikatúrám. A Hegedűs Hirlapiródsában azonban rámszóllak, hogy van ott egy karikatúra s obligóm van 20 koronára. Kijelentem, hogy nekem nincs erre kötelzettségem, nem rendeltem s a tipikus majoros nyilatkozat után nincs rá szükségem. Azonban, hogy lássák, mennyire nem a sokat emlegetett 20 korona ellen van kifogásom, a pénzt letettem, de a rámtukmált karikatúrát rögtön széjjeltéptem. Es a válaszem Majornak s az ilyen majoroknak.

Betörés a Baross-utcában.

A Holdas-templomban is tolvaj járt.

A Baross utcát meglehetősen sűrűn látogatják a betörők. Tegnap éjjel teljesen kifosztották Fried Ignác kóser élelmiszerüzletét. Fridnál egy két hónappal ezelőtt már jártak betörők, de akkor koránt sem okoztak olyan nagy kárt, mint mostan.

A tegnap éjszakai betörés beteggé tette Fried Ignácot, mert a tolvajok alig hagytak valamit üzletében, csaknem az egész készletét elvitték.

Az élelmiszerkereskedő tegnap reggel megdöbbenve konstatálta, hogy az üzlet ajtaja nyitva van. A belső ajtó szintén. Benn a puldok összes ásitottak felé. 35—40 kilogramm fűtött libahús, 15—20 kg. kóser szájláni vaj, zsír, tészta, 50—60 kg. gyümölcsiz, egész raktár kenyér és kolbászfélé, sütemények egész gammaival, 10—20 kg. kockacukor, 30—40 kg. cukorka, mézeskalács és sok üzleti felszerelési tárgy hiányát állapította meg Fried Ignác. Számítása szerint a kár meghaladja az 1000 koronát.

Azonnal szaladt a rendőrségre, ahol felvették panaszát és megindították a nyomozást.

Tegnap reggel a Szent László téri gör. kat. templom, vagy mint nevezik a Holdas-templom egyhárfija jelentette a rendőrségen, hogy reggel 8 óra tájban, mialatt ő két társával a templom előtt beszélgetett, valaki az elősarnokban levő Vöröskeresztes perselyt a falról lefeszítette és tartalmával együtt elvitték.

Hogy mennyi pénz lehetett a perselyben, nem tudja.

A perselyt ezelőtt négy hónappal ürít-

tették ki utoljára, azóta a jótékony adományok meglehetősen felgyűltek benne.

A rendőrség nyomozza a gonoszlelkű tolvajt.

Esküdtek június 2-től június 17-ig

Ember Géza táblabíró elnöklésével működő tanács a következőket sorozta ki esküdteknek:

Rendes esküdtek lettek: Barabás Szilvásszer szabó, Andrassy József ügyvéd (Tonka) K. Nagy Sándor földműves (Bihardiósszeg), Antal Antal táncos, Szatmári Imre földműves (Nagysszalonta), Csanda Endre gyógyszerész, Csala Gusztáv p. ü. szemész, Lange István földműves (Nagysszalonta), Namsschey Ede p. ü. számász, Linderfeld Miksa kereskedő és vendéglős (Mézteleg), Lengyel Zsigmond dr. ügyvéd, Bodnár János Könyvtárőr, Szatmári Ferenc földműves (Nagysszalonta), Kortamáros László tanító, Tóth Ferenc dr. íródtiszt (Bélényes), Csepő Sándor ny. m. aljegyző, Novomesyky Imre cukrász, Bodnár Lajos bédogos, Sebestyén Dezső tanító, K. Balogh Imre földműves (Nagysszalonta), Ambrósy Márton mészáros, Földes Jenő gy. tanár (Nagysszalonta) Asztalos Dávid borbó (Biharkeresztes), Nagy Endre orvosi, Gy. Pálffy Balázs földműves (Komádi) Diamandy József bankbíró, Kinter Mihály kisbirtokos (Barttyóújfalú), Kovács Antal íródtiszt (Tonka), Lederer József kereskedő (Éles), Altóder Vilmos ellenőr.

Pótesküdték lettek: Gál Szabó István vízi felügyelő, Racs János hentes, Proharcovits Miklós végrehajtó, Salamon Ernő tanító, Friedlander Herman kalapgyáros, Popper Ákos dr. bankigazgató, Herczeg Vilmos rajzoló, Hegedűs Lajos építőmester, Kormos József bankigazgató, Pander Sámuel magánzó.

HIREK

* **Gróf Széchényi Miklós hadikölcsönjegyzése.** Budapesti tudósítónk jelenti: gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök Budapesten 100,000 koronát jegyzett a VI. hadikölcsönre az Országos Iparbanknál.

* **A királyi hadikölcsönjegyzése a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.** Ólalsága tizenkét millió koronás jegyzése a VI. hadikölcsönre a legfelsőbb magán- és családi alpok vezérigazgatósága útján tegnap a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál megtörtént.

* **A Petőfi-Társaság Nagyváradon.** A Petőfi Társaság tervbe vette, hogy a Petőfi ház javára, amelyben a nagy költő ereklyéit őrzik: országsszerte ünnepeket rendez. Az első ilyen ünnepeket Nagyváradon fogják megtartani, amikor is az ország ez először irodalmi egyesülete java erővel fog szerepelni Nagyváradra jön ez alkalommal maga a Petőfi Társaság kiváló elnöke, Herczeg Ferenc, gróf Teleky Sándorné (Szikra) Pakots József, a vonzó tollu elbeszélő, a Társaság főtitkára és Paterdi Andor, a jeles poéta. László Béla közreműködése annál érdekesebb lesz, mert Rádi Olfaról fog előadást tartani, aki tulajdonképpen a Petőfi-Társaság egyik legrégebbi tagja volt. A nagyérdemű ünnepeket Nagyváradon a Szigligeti-Társaság fogja rendezni.

* **Bihar-megye mai rendkívüli közgyűlése.** Bihar-megye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 11 órakor a vármegye székháza kistermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. 8551—1917. Andabási Sallágyi Mihály-féle alapítványi hely betöltése, 2. 8718—1917. Gróf Battler János féle alapítványi hely betöltése, 3. 9032—1917. Az összevont vármegyei gyámpénztár terhére jegyzett V ik hadikölcsönre vonatkozó miniszteri leirat.

A Szigligeti Társaság új alapító tagja. Serényi Gusztáv, a Budapesti Hirlap közgazdasági szerkesztője, a fővárosi hirlapiródsalom kiváló tagja, 50 koronát adományozott a Szigligeti Társaság kulturális céljai javára, amiért ez utána hálás köszönetet mond az elnökség.

A fűrdővonatok közlekedése a Püspökfűrdőbe.

Nagyváradról—Püspökfűrdőbe:

indul d. e. 9 50,	érkezik d. e. 10 21.
" d. u. 2 19,	" d. u. 2 51.
" d. u. 4 39,	" d. u. 5 11.
" este 8 10,*	" este 8 49.*

Püspökfűrdőből—Nagyváradra:

indul d. e. 10 59,	érkezik d. e. 11 31.
" d. u. 3 29,	" d. u. 3 57.
" este 8 00,	" este 8 43.
" este 7 00,*	" este 7 43.*
" este 9 29,*	" este 9 57.*

A *-gal jelölt vonatok csak vasárnap és ünnepnap közlekednek.

* **Anyák köre.** A Katholikus Nővédelmi egyesület által fenntartott Anyák körének előadását 20-án vasárnap délután 3 órakor tartják meg, az egyesület helyiségében Teleky-utca 13. szám alatt. Az anyáknak dr. Konrad Jenő igazgató főorvos tart előadást. A felemlésben kedves délutánra ez uton hívjuk meg vendégeink mélyen tisztelt pártfogóit. Az elnökség.

* **Kurlaender Jenő ítéletének kihirdetése.** A királyi Kuria ítéletét tegnap hirdette ki Ember Géza táblabíró az elítelt Kurlaender Jenő előtt. A Kuria 2 rendű hadviselés érdekei ellen elkövetett bűntettben meadotta ki őt: bűnösnek s ezért 3 évi fegyházra, 4000—4000 korona pénzbüntetésre, 5 évi hivatalvesztésre ítélte s a közszállításközből kizárta. Büntetésébe az előzetes letartóztatásból 7 hónapot számított be a Kuria, mert önhibáján kívül volt ilyen hosszú ideig letartóztatásban s a jegyzőkönyvek nem készülhettek el hamarabb. A Kuria most mondta ki első ízben, hogy Menkes Lipót cs. és kir. élelmezési főtitkár felbujtotta a vádbeli cselekményekre.

* **A tüdővész elleni egyesület közgyűlése.** A Tüdővész Ellen Védőegyesület tisztelt tagjait a f. hó 20-án délelőtt 11 órakor tartandó évi rendes közgyűlésre ez uton tisztelettel meghívom Targyrozat: 1. Elnökváltó. 2. Dr. Gerő Sándor igazgató főorvos jelentése. 3. Az 1916. évi számadás. 4. 1917. évi költségvetés. Nagyvárad, 1917. évi május hó 16. Dr. Karácsonyi János, elnök.

* **Az árdragításnál lefoglalt élelmiszerek kiadása.** Nehogy — mint Nagyváradon is történt — az árdragító bűnpekben lefoglalt élelmi- és közszükségleti cikkek megromoljanak, a május 15-én megjelent 1715. M. E. rendelet szerint a lefoglalt közszükségleti cikkek az Országos Közelmezési Hivatalnak soronkívül kiadandók. E rendeletet tegnap alkalmazta először a bíróság P. Károly és N. János árdragító bűnperében.

*** Cipődrágító büntetése.** Skergula György cipésmestert a nyitrai rendőr kapitány a cipő árának túlságosan magas kizabálásért 30 napi elzárásra s 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Skergula 80 koronáért adott el cipőket.

*** A lisztkönyv ellopása büntetendő.** Tátray Kálmán tanácselnök vezetésével működő Itélőtanács tegnap érdekes és nagyon idősesterű kérdésben hozott ítéletet. Tavaly Varga Lászlónak elveszett a lisztkönyve. Rájött, hogy egy ismerőse: B. Gy. né bemászott az ablakán és kivitte a lisztkönyvet. Azonkívül, hogy nem kapott lisztet, még kára is volt az esetből, mert az új lisztkönyvét 1 koronát fizettettek vele. A bíróság betöréses lopásnak minősítette az esetet s a vádlottat, szorult anyagi helyzetére tekintettel, csupán egy napi fogházra ítélte. A bíróság kimondotta, hogy a lisztkönyv nem értéktelen dolog s ellopása büntetendő.

*** Nagy tűz Bárádon.** Bárádon felütötte a fejét a vörös kakas. Egy házban kenyert sütöttek s a sütőkemencéből kiszökött szikráktól meggyújt az egyik ház. Nagy szél volt s így a lángok könnyen elháraptak a többi házakra. Három ház teljesen elégett. A kár nagy.

*** A pokolgép** (A Vigadó mozgó színház.) Hatalmas szenzációja lesz ma szombaton és vasárnap a Vigadó mozgó színháznak. A pokolgép című regyszerű detektívdráma kerül bemutatásra. 3 felvonásos izgalmas darab, amely óriási hatásra számíthat. A színdarab mellett egy kegyes történet bohózat: Az isten akaratára, továbbá a vízesen című természeti felvétel van műsorban. Előadások délután 3 órától.

*** Házvezetőnőnek** ajánlkozik plebaniája kölső és borsó gazdálkodásban jártas nő. Nem nagy fizetésre, inkább jó bánásmódra reflektál. Címe: Szabó Vera Újszeged, sport-pálya mellett.

*** Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer** a Farkas-Féle hurut szelvény. Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-várad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

*** Elsőrendű hántott vargafarcsok métere husz korona** a Szent-életi erdőben (Püspökfürdő felett) átvéve. Frutaiványok Mertz János borkereskedésében, vagy a megbízottnál az erdőben.

*** Reisz Miksa** nagyváradi butorgyári cég értesíti a t. vevőközönséget, hogy a nyersanyag hiánya valamint az áru előállításával és beszerzésével járó óriási nehézségek miatt, az üzlet megszűnik; ennek folytán az összes raktáron lévő tárgyat, míg a készlet tart, igen jutányos áron árusítja. — Ajánlja, hogy ezen kiválóan kedvező alkalmat ne kihasználja, még oly esetben sem, amikor a butorra csak később lenne szükség, miután annak ára állandóan emelkedik, azonkívül pedig száraz anyagból készült és minden tekintetben elsőrendű áruban már rövidesen teljes hiány lesz. — A megvett tárgyak hosszabb ideig a cég telephelyén maradhatnak.

*** Gyönyörű rózsás arca** a nő lecszebb díszre. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krémét és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát elcsúszott ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B Rimanóczy-palota.

*** Feketeakáró** MOXIE biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskörmög Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Zongora** pisniro alapos javítását, hangolást jutányos áron vállalok. Rákóczi-ut 22 sz. alatt udvarban balra. Relics János.

*** Alulírt,** még javakorbéli, nő, vasúti nyugalmazott elhagyta, óhajtsa valamely plébánián egyházi állást elnyerni. Bekécsaba, Hunyadi tér 10. szám. Bayer Kálmán.

*** Házvezetőnőnek** kerékek egy tapasztalt öregegyeszt. vagy idősebb leányt. Ajánlatokat Tóth Antal tanítóhoz Álmaszeghuta u. p. Feketeerdő Biharm. küldeni.

TAVASZI SZEPLŐT

pár napi használat után eltűntet az arczról a valódi

LISZKA VIZ

Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a

Csillag gyógyszerárban
Zöldfa-utca.

SZINHAZ

Heti műsor:

Szombat délután: Muzsikusalány.
Szombat este: Gólem.
Vasárnap délután: Kis király.
Vasárnap este: Csárdáskirálynő.
Hétfőn: Váratlan vendég.

A Csárdáskirálynő huszonötödik ször. A Csárdáskirálynő esztendőnkön érte el sikerrel sorozatának első stációjához: a 25-ik előadáshoz. A közönség époly tapsviharral fogadta a darabot tegnapelőtt is, mint a bemutató alkalmával, épúgy gyönyörködött fülbeérintő zenéjében és épúgy mulatott a mókáin, akár csak a premiéren. A szereplők is a premiér szereplői voltak: Sz. Zsigmondy Anna, Bihari Sándor, Vig Manó, Tompa Béla, Rákosi és aki mind a huszonöt előadást fáradhatatlan kedélyes bohémsággal végig játszotta: Sik Rezső. A jubileumi előadás emlékére a főszereplők: Zsigmondy, Vig Manó, Tompa, Bihari Sándor és Sik Rezső hatalmas arcképeit kisorsolta a színház a közönség között. A sorsolást Zsoldos Arder bonyolította le derűkeltő konferens kíséretében. A nyerő számokat a kis Kádár Marcel Luzia ki a nagy ügyhöz illő kellő komolysággal. A közönség, mondjukunk sem kell, meglehetősen távozott, mert egyet mindenki nyert: egy kellemesen elköltött estét.

A muzsikusalány. Az udvari élet egy végtelenül finom epizódja a Muzikus-leány, amelynek a zenéje csipkéslegésszel simul a bájos szöveghez. A címszerepben Sz. Zsigmondy Anna már több, jelentékeny sikert aratott és kétségtelen, hogy ma, szombaton délután is, nagy érdeklődést tanúsít a közönség a bájos operett előadása iránt.

A kis király. A magyar operettirodalomnak ez a bájos zenéi alkotása vasárnap délután tölti be a műsort. A kedves mesejü operett címszerepét Tompa Béla

játssza, a primadonnát pedig Sz. Zsigmondy Anna. Kitűnő szerepe van még a darabban az öreg táborok szerepében Sik Rezsőnek is.

A Csárdáskirálynő. A jubileumi előadás izkesztésén is átesett, szenzációs sikerű Csárdáskirálynő legközelebb vasárnap este kerül színre. A Csárdáskirálynő páratlan sikere mellett szól az is, hogy a vasárnapi előadásra már sok előjegyzés történt úgy, hogy a huszonhatodik előadás is zeufolt ház előtt fog lezajlani.

A Mozikirály. Kedden kedves estéje kínálkozik a színházi közönségnek. Annak idején — ugyanis — valóssággal lázra sikerrel mutatta be a színtársulat a Mozikirályt, amelyet a jövő hét kedjén elvonnak fel. Ez alkalommal új szereposztásban kerül színre a Mozikirály, a címszerepben Tompa Béla. A főbb szerepeket: Vig Manó, Kovács Márta és T. Pogány Janka játssza. Igen jó szerepekhez jutnak Békési Lajos, Szigeti, Dózsa és Rákosi.

Kömvies Kelemen. A Nemzeti Színházból jutott hozzánk Vajda László kiváló sikerrel bemutatott Kömvies Kelemen című értékes színpadirodalmi alkotása. A színháznál már járásban folytak a próbák Kömvies Kelemenből, amelyet a jövő hét folyamán mutat be a színház.

APOLLÓ mozgó- színház	Szombat
	A tenger rejtelmel dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

VIGADÓ mozgó- színház	Szombat
	A pokolgép dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

Legujabb táviratok.

Höfer kinevezése.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Höfer Ferenc lovagot, a vezérkari főnök helyettesét a közös hadügyminisztérium osztályfőnökévé nevezték ki.

Putnik vajda meghalt.

Budapest, május 18. (Saját tudósítónktól.) Nizzából jelentik: Putnik vajda, a szerb hadsereg volt főparancsnoka meghalt.

IRODALOM

Az „Élet” heti folyóirat (szerkesztő Andor József) május 13-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Hinár (a—a) — Iparművészet. Margitay Ernő. — Pajtásomnak. (Költemény.) Bus Fekete László. — Az elkésett lovag. (Elbeszélés.) Kádár László. — Gondolatok. H. K. — Felhők. (Elbeszélés.) Komáromi János. — A főváros új temploma. Cavallier József. — Szívetlélekkel. (Regény.) Irta: Roné Bazin; fordította: Kálmán György. — Kultura. — Hétől hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kiadó szerkesztett lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest I. Fehérvári ut 15. Előfizetési ára félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Hadikölcson-jegyzés

1 korona heti befizetés mellett.

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet a hatodik hadikölcson kibocsátása alkalmából módot óhajt nyújtani, hogy a hadikölcson jegyzés hazafias munkájában mindenki, de különösen a társadalom legkisebb jövedelmű egyénei részt vehessenek, hogy megtakarított tőkéiket kedvezően gyümölcsöztesék és a legbiztosabb befektetésekbe helyezhessék.

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet ennél fogva 5 évre szóló évtársulatot nyit, a mindenkinek, aki öt éven át heti 1 korona befizetésére kötelezi magát, 300 korona n. é. 6 százalékos hadikölcson-kötvényt jegyez oly módon, hogy az öt év elteltével az illető a 300 korona összegű hadikölcsonkötvényt megkapja.

Öt éven át 300 korona jegyzésnél a befizetések 260 koronát tesznek ki, ennek eltéréssel az aláíró 300 korona n. é. 6 százalékos jövedelmező állampapír birtokába jut, mellyel befizetésének kellő kamatoztatásáról a befizetés 5 éve alatt is gondoskodva van. A kik nagyobb összeget akarnak jegyezni, hetenként annyiszor 1 koronát fizetnek be, ahányszor 300 koronát jegyeznek, tehát 600 korona jegyzésnél heti 2 koronát, 900 korona jegyzésnél heti 3 koronát, 1200 korona jegyzésnél heti 4 koronát és így tovább.

A jegyzés alkalmával négy heti részletnek megfelelő összeg azaz 300 korona jegyzésnél 4 korona fizetendő be. A befizetések történhetnek hetenként, havonként vagy negyedévenként előre. Vidékiek havonta a szövetkezet postatakarékpénztár befizetési lapjain, tehát minden költség nélkül teljesíthetik befizetéseiket.

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet a VI-ik hadikölcsonre jegyzéseket a fenti módon f. év június hó 13-ig fogad el.

Bővebb felvilágosítással a Nagyváradi Hitelbank r. t. kábelében működő Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet szolgál.

Ezen kedvező alkalmat hazánk áldozatkész közönsége nagyobb megterheltség nélkül igénybe veheti, amire szívesen felhívjuk szíves figyelmét és vágyunk.

Nagyvárad, 1917 május hó.

hazafias tisztelettel

Nagyvárad Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet igazgatósága.

KÖZGAZDASÁG

Vásári árjegyzék:

	Árak	Forgalom
Liszt	K 41.50	mm.
Rozs	" 33.50	"
Árpa	" 33.	"
Zab	" 40.	"
Tengeri	" 30.	"
Burgonya	" 26.	"
Borsó	" 1.40	"
Lencse	" 1.40	"
Bab	" 1.76	"
Köleskása	" 2.00	"

Liszt.

Láng	K 1.08
Zsamtya	" 1.70
Fehér kenyér	" 1.54
Barna kenyér	" 1.50

Takarmányféle.

Szóna fuvarral 100 kg. ként	K 48-58
Szalma	" 8-10
Alom szalma fuvarral 100 kgként	" 7-8
Zsupszalma	"
Lencse v. lóhera	" 60-80

Tüzifa.

Bükk ürkm. fuvarral	K 30
Tölgy	" 30
Cser	" 35

Vegyések.

Marhabus I. osztályu	K 8-8.80
Ó-bor literje	" 6.-
Uj bor	" 4.-
Szilvapalinka literje	" 10.-
Szess literje	" 10-11.50
Mész mm. kint	" 40.-
Szalonna kg.-ként	" 9.60
Vereshagyma	" 75
Fokhagyma	" 5.-
Barnakenyér	" 51
Szalonna, nyers friss	" 9.60
Köleskása kg.-ként	" 2.-
Sertésbús	" 7.40
Juhbús	" 5.60
Egy liter kóla	" 50

Jószágok. — Szarvasmarhaféle:

	Árak K-ban	Forgalom
II. oszt. jármesökör	3000-6000	36 drb
III. " " "	2000-3000	140
Vágómarha élőszulú kilója	4.00-4.25	160
Fejőstehén	800-2600	110
Vágótehén kgként	3.50-4.-	140
1 éves üszőborjú	600-800	28
" " ökörborjú	400-800	30
Veres borjú kgként	3.20-3.80	36
Bírka és kecske	"	"
Báránypárja	80-100	26
Bivalyökr	2700-3600	6

Lovak:

1 pár kocsió	K 3000-6000
1 " igásló I. oszt.	" 2000-4000
1 " " II. " "	" 1600-3000
1 " " III. " "	" 800-2000
1 drb 1 éves csikó	" 400-8000

Forgalom volt 410.

Sertések élőszulú kilója:

Malac párja	K 220-640
2 éves sertések párja	" 400-700
1 " " " "	" 500-800
1 drb hasas koca	" 600-1000

hízott sertés kilója: 6.80

Falkásertések:

Forgalom sertésekből: Süldő	36 drb
Hízott 240-300 kgr.	K 6.80 10 "
Félhízott 100-160 " drb	22 " 6. 14 "
Vegyeskényű	" 8. 18 "
Malacféle	" 66 "
1 és 2 évesek	110 "
Tenyésszokók	16 "

90 kilón felüli hízott sertéseknél a vételár páronként 45 kiló élet és 4 százalékos levonása mellett fizetendő.

Határánál élénk volt, felhajtás kevés. Tartott árak mellett a fejős tehéneknél nyilvánul nagyobb kereslet.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak JENEI M. CÉGNÉL szerezhetheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kivonatára házhoz szállíthatnak.

URANIA
mozgó-
színház

Szombat

A kedves vendég
vigjáték 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

Üzlet megszűnés miatt,

az összes raktáron lévő tárgyat,
mig a készlet tart
igen jutányos árban árusítjuk.

REISZ MIKSA

butorgyára.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 14. sz.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	26
Borospohár csiszolt üvegből	20
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1.50
Borospalack csiszolt üvegből	1.50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1.-
Teáscsésze színes finom porcellán	1.30
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	2.50
Kávésbögre emlék felirással	70
Fali sőtartó majolika fedéllel	2.50
Majolika vizeskancsó színezéssel	8.-
Teáskészlet aranyozással	10.-
Kávészakécska aranyozással	10.-
Feketéskészlet aranyozással	10.-
Mosdókészlet felszerelve	13.-
Ebédőkészlet aranyozással	40.-
Vizeskészlet színes aranyozással	4.-
Boroskészlet színes aranyozással	4.-
Söröskészlet színes aranyozással	4.-
Tésztakészlet finom majolika	5.-
Befőtteskészlet 6 személyre	4.-

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képkerepezés művészies
kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: DR. KRÜGER ALADÁR | Felelős szerkesztő: DR. PAPP KÁROLY

Meghívó.

A Sztarill-féle Építészeti és Téglagyár r.-t.-nak a Magyar Bank r.-t. (Nagyvárad) helyiségeiben 1917. évi május hó 30-án d. u. 3 órakor tartandó

3. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése az 1916. üzlet-évről, az évi mérleg, nyereség- és veszteségszámla bemutatása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az 1., 2. pontok alatt előterjesztettek nézve, a mérleg- és nyereség-veszteségszámla megállapítása; továbbá határozathozatal a kimutatott veszteségre nézve és a részvénytársaság további fennállása, vagy felszámolása tekintetében.
4. Igazgatósági indítvány az alaptőkének a részvények lebélyegzése útján 20.000 koronára való leszállítása és a leszállított alaptőkének 1000 darab 100 korona n. é. új részvény kibocsátása útján 120.000 koronára való felemelése iránt.
5. Az alapszabályok 4. §-ának megfelelő módosítása, továbbá az alapszabályok 14. §-ának módosítása.
6. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránt.
7. Egy igazgatósági tag választása.
8. Felügyelő-bizottság választása.
9. Esetleges indítványok (az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlés előtt három nappal az igazgatóságnál írásban bejelentendők.)

Nagyvárad, 1917. évi május 19.

Az Igazgatóság.

A mérleg, nyereség és veszteségszámla a t. részvényesek által a részvénytársaság helyiségeiben megtekinthetők.

Az alapszabályok 12 §-a értelmében a részvényesek szavazati jogukat csak akkor gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig a r.-t. pénztáránál leteszik.

Amennyiben a közgyűlés az alapszabályok 16., illetve 20. és 40. §-ai értelmében határozatképes nem volna, már most meghirdettük az újabb közgyűlés ugyanazon tárgysorozattal 1917. június 10-én délelőtt 10 órára a Magyar Bank helyiségeibe; ez esetben a tárgysorozat pontjai fölött az új közgyűlés fog a letett részvények számára való tekintet nélkül határozni.

**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámitol váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölsönöket törlesztésekre. Előleget ad érték-papírokra.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
Nagyvárad mellett

Fürdőztem teljes!

Kénes hévvíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes izobekben. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszásistét, rásfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és diszmű bádogos, vizvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utcza.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén

emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Vizvezeték-utcán szép kilátással egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

ECET

valódi garantált szeszből, meleg uton előállítva, kapható

Zuckermann Salamonnál
Nagypiac-tér 5. Telefon 757.

Ecet eladás minden mennyiségben.

Óvakodjunk az ipari tejsav és más idegen anyagból előállított ecettől!

IZSÁK LIDIA
elsőrendű szőrszalón

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

szobákban.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kőszűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigetési és más művésznőnek egyedül szállítója.
Telefon : 11-53.